

Bakker in opleiding schrijft boeken en wil journalist worden

Perla Almohamad nam uit Syrië haar geheugen, pen en herinneringen mee

In haar eentje vluchtte ze uit Syrië, hoe jong ze ook was. Ruim drie jaar later woont Perla Almohamad (19) in Tholen, zelfstandig, in een klein appartement in het oude centrum. Vrijwel dagelijks heeft ze via whatsapp contact met haar ouders en drie broers in Damascus. Ondertussen werkt ze hard aan haar toekomst, waar die ook ligt. Haar droom: journalist worden en vertellen over al het onrecht in de wereld. Bij het naderen van het eind van het jaar kreeg ze plots goed nieuws van de IND (Immigratie en Naturalisatiedienst): haar ouders en broers zijn welkom in Nederland.

„Ik heb hen zo lang niet gezien. Ik ben écht gelukkig.”

Op tafel heeft ze zelfgebakken koffiebroodjes weggezet. Perla volgt een opleiding brood en banket bij Curio in Breda en loopt stage bij een bakkerij in Etten-Leur. Op zaterdag werkt ze op de broodafdeling van Albert Heijn in haar woonplaats. „Ik doe daar van alles. In het magazijn, ik bak brood af, ik snij het brood voor de klanten.” Wat ook op tafel ligt: een boekje dat De Vloek van de Oorlog heet, een van de levensverhalen die ze optekende van andere vluchtelingen tijdens haar anderhalf jaar durende verblijf in het asielzoekerscentrum in Winschoten. Perla is trots op dat project. „De bedoeling was dat ik twaalf verhalen zou bundelen. Door omstandigheden is het bij zeven teksten gebleven. Ik heb geleerd dat ieder mens zijn eigen unieke verhaal heeft, waar iemand ook vandaan komt. Het waren hartverscheurende verhalen die ik hoorde. Het riep ook veel verdriet en stress op bij de vertellers.” Het door haar opgetekende verhaal van een Syrisch meisje is zelfstandig verschenen. „Er is een toneelstuk van gemaakt.”

Zelfbewust

Het schrijven is voor Perla een tweede natuur geworden. Ze wijst op De Smaak van mijn Land, het tweetalig kookboekje dat ze samenstelde toen ze de entree-opleiding bij Curio in Bergen op Zoom volgde. „Twaalf leerlingen uit twaalf verschillende landen deelden met mij een recept uit hun land van herkomst, van Irak, Somalië. Eritrea tot Marokko. Meteen vertelden ze mij hun levensverhaal. De recepten zijn niet meer dan een kapstok. De verhalen zijn belangrijker dan de recepten.”

‘Nederlanders zijn zo direct en dat is soms wennen’

Perla denkt en werkt multimediaal, in het Arabisch en steeds vaker ook in het Nederlands. Op haar telefoon laat ze korte video's zien, waarin ze in opdracht van Vluchtelingenwerk Nederland nieuwkomers in het Arabisch wegwijs maakt in ons land. „Over werk, wonen, vervoer, allemaal praktische zaken.” Zelfbewust staat ze voor de camera. De handgebaren versterken haar verhaal. Het ziet er allemaal heel professioneel uit. Ze moet lachen als ze het compliment hoort. „Die mensen kwamen bij mij uit door dat verhaalproject in het AZC in Winschoten. De filmpjes zijn in Amsterdam opgenomen. Het was leuk om te doen”

Foto

Waar ze ook trots op is: de foto van haar die dit jaar deel uitmaakte van een tentoonstelling in het Markiezenhof in Bergen op Zoom. Het verhaal van Perla werd daarin gekoppeld aan de Belgische vluchtelingen die in de Eerste Wereldoorlog massaal de grens naar het veilige Nederland overstaken. De Markiezenstad ving destijds maar liefst 110.000 vluchtelingen op. „Mensen hebben altijd moeten

vluchten voor oorlog, net als ik.” Op de foto houdt Perla een tekst in het Arabisch vast. Graag geeft ze de vertaling. „Ik heb niets meegenomen, alleen mijn geheugen en mijn pen en een paar herinneringen.”

Bijna ontvoerd

Perla groeit op in Damascus, de hoofdstad van het land. Haar vader is visverkoper, haar moeder tekendocente. Het uitbreken van de oorlog zorgt voor een schok in de familie. Anders dan veel andere Syriërs denkt het gezin er niet aan om te vluchten. „Papa zei altijd dat Syrië ons land is en dat we daar nooit weg zouden gaan.” De afweging wordt anders als de oudere broer van Perla wordt ontvoerd. De jonge Thoolse vindt het lastig om alle details te vertellen. „Ik heb ook niet alles meegekregen. Ik was nog zo jong. Maar hij heeft dingen gezien die je niet wil meemaken.” De ontvoering trekt een diep spoor in het breekbare geluk van het gezin. „Terug thuis was hij ziek in zijn hoofd, nog altijd.” De spanning loopt verder op als Perla zelf bijna het slachtoffer wordt van een ontvoering. „Allemaal voor losgeld.” In de schemering wordt ze plots van achteren vastgepakt. Haar ontvoerders heeft ze nooit gezien. Ze proberen haar een auto in te slepen. Door ingrijpen van omstanders wordt de ontvoering verijdeld. Haar vader besluit dat het zo niet langer kan: Perla moet naar het buitenland. Eerder gevluchte familieleden in Europa helpen haar op weg. „Ik heb niet in een bootje gezeten, of zo.”

Veilig

Met behulp van een vervalst paspoort vliegt ze naar Amsterdam. Van daar uit gaat ze als minderjarige asielzoekster direct naar het opvangcentrum in Ter Apel. Na twee weken stroomt ze door naar Winschoten, om uiteindelijk als statushouder in Sint-Maartensdijk neer te strijken. „Ik woonde daar met drie Somalische meisjes in één huis.” Natuurlijk was het wennen. Met de school in Bergen op Zoom was het ook niet altijd praktisch. „Het was een beetje ver.” Toch was ze vooral blij en gelukkig. „Ik kom uit een grote stad. Maar het leven in een klein dorp is beter. Het is rustiger, en veilig.” Sinds een jaar woont ze nu in Tholen, helemaal in haar eentje. „Ik ben niet zielig. Alleen wonen is beter dan met vier meiden in een huis.” Op school gaat het Perla voor de wind. De entreecursus bij Curio rond ze af in februari. Daarna wil ze verder met een bakkersopleiding. Er is één probleem: er zijn in de buurt geen bakkersopleidingen die in februari starten. „Maar ik wilde ook geen halfjaar niets doen en wachten op het nieuwe schooljaar.” Bij het Zadkine College in Rotterdam kan ze wel tussentijds instromen. „In een klas met leerlingen die in september waren begonnen. Het was een grote uitdaging om aan te haken. Ik heb zo hard geleerd. En het is gelukt. Ik ging over.”

Papa grootste vriend

Haar tweede studiejaar volgt ze in Breda. „Dat scheelt reistijd.” Drie dagen in de week reist ze naar Breda. Twee dagen loopt ze stage in Etten-Leur. Ondertussen probeert ze haar weg te vinden in de Nederlandse samenleving. Dat gaat met vallen en opstaan. „Nederlanders zijn zo

direct. Ik kom uit een warme, mediterrane cultuur en dat is soms wennen.” Voor uitgaan heeft Perla geen tijd. „Wel heb ik twee goeie vriendinnen in Sint Maartensdijk, ook Syrische meisjes.”

‘Mijn hart ligt in Syrië, maar mijn geest is hier’

Vrijwel dagelijks heeft ze haar ouders in Damascus aan de lijn. „Papa is mijn grootste vriend. Met hem kan ik alles delen.” Toch is er ook een deel van haar hart dat zelfs haar vader niet kent. „Sommige dingen houd ik voor mezelf. Ik wil hem ook niet nodeloos bezorgd maken, in een ver land waar hij niets voor mij kan doen.”

Terugkeer

Perla deed er juist alles aan om haar ouders en broers naar Nederland te halen. Ze weet dat ze de tijdsgeest tegen heeft. De terugkeer van Syriërs is een belangrijke thema aan de onderhandelingstafel van het nieuwe kabinet. Sinds vorige maand kunnen Syriërs 5000 euro per volwassene en 2500 euro per kind krijgen, om vrijwillig terug te gaan. Mogelijk volgt in de nabije toekomst een verplichte terugkeer, vanuit de gedachte dat het huidige Syrië onder leiding van de voormalige jihadist Ahmed al-Sharaa weer een veilig land is. Dat is in tegenspraak met het rode reisadvies van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken. Perla worstelt. „Mijn hart ligt in Syrië, maar mijn geest is hier.”

Weerzien

De voorbije maanden werkte ze hard aan een manuscript dat haar nieuwe boek moet worden, een roman die ze zelf een psychologisch mysterie noemt. „Mijn werk in de supermarkt zorgde voor inspiratie.” Niemand bij Albert Heijn in Tholen hoeft te schrikken. „Meer dan een vertrekpunt voor het verhaal is het niet.” De titel heeft ze al: De Laatste Klant. „Een supermarktedewerker vindt steeds geheimzinnige briefjes en gaat op onderzoek uit. Ze ontdekt iets groots. Wat er verder gebeurt moet vooral een verrassing blijven. Het verhaal en de gebeurtenissen komen volledig uit mijn eigen fantasie. Het is een soort verhaal dat in elke tijd en op elke plek zou kunnen plaatsvinden.” Perla durft groot te dromen. Ooit hoopt ze een hbo-opleiding journalistiek te volgen. „Onderzoeksjournalistiek lijkt me interessant. De waarheid boven tafel krijgen. Luisteren naar mensen. Te weten komen wat hun verhaal is.” In het nieuwe jaar hoopt Perla dat haar boek wordt uitgegeven. „Ik werk om de drukkosten te betalen.” Bovenal hoopt ze binnenkort haar familieleden in de armen kan sluiten. De vreugde van het komende weerzien overheerst alles. „Ik heb hen drieënhalf jaar niet gezien. Ik kijk er naar uit om hen te omhelzen en weer deel uit te maken van een warm gezin.”